

De Riepe

Het straatmagazine van Noord-Nederland

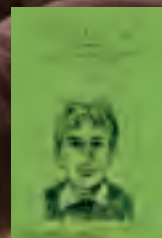
Thema
Spiegel

**Iedereen heeft recht op
een dak boven zijn hoofd**

VERDER IN DIT NUMMER

- Ervaringsdeskundige in de zorg
- Eindelijk een eigen plek

KEURMERK
straat
krant

PRIJS €2,10
waarvan €0,90
voor de verkoper

alleen kopen van
verkoper met badge

Oogspiegelingen

Laatst was ik op een tentoonstelling van quilts en tussen de vele creaties ontdekte ik een wandkleed met allemaal ogen erin verwerkt. Diverse ogen met een fonkelende glans keken mij aan. Ik vroeg aan de kunstenaar hoe zij de bolling in een oog bewerkstelligde en ze vertelde dat deze door verf vermengd met water, als het ware vanzelf ontstond. “De ogen zijn de spiegel van de ziel”, zei Leonardo da Vinci. Hij bedoelde dat de ander jou ziet en waarneemt op verschillende wijze. Het oog fungeert als een soort raam, waarin jij en ik zich kunnen spiegelen. Hoe ziet men jou en uiteindelijk, hoe zie jij jezelf?

We leven momenteel in een hectische wereld en we kijken naar elkaar met bepaalde verwachtingspatronen. De lat om te moeten presteren wordt steeds hoger gelegd, en soms is het goed om even letterlijk stil te staan. Waar staan wij, hoe beoordelen we elkaar? De leefsituatie van iemand kan aan de buitenkant er heel anders uitzien dan aan de binnenkant. Welke spiegels blijven wij elkaar steeds voorhouden in een steeds harder wordende tijd waarin macht over geldzaken maar al te vaak overgenomen wordt door instanties. Vaak geeft contact met dieren reflectie: teruggaan naar je diepste gevoel. Kijk maar eens goed in het oog van bijvoorbeeld een paard. Dieren staan dicht en opener bij hun gevoelens en bestaan gewoon in het hier en nu en door “te zijn”. Lees meer over onder andere therapie met paarden en laat u verder meevoeren door het oog van deze Riepe.

Anna de Ruiter

DE RIEPE

Het straatmagazine van Noord-Nederland

De Riepe, Gronings voor stoep, is het straatmagazine van Noord-Nederland. De Riepe verschijnt eens per maand. Het blad is een initiatief van stichting WerkPro. Mensen die om uiteenlopende redenen dak- en thuisloos zijn, verkopen het magazine. Onder deze verkopers vallen ook mensen uit andere landen, mensen die in Nederland en in hun land van herkomst weinig tot geen perspectief hebben. Alle verkopers dragen als legitimatiebewijs een registratiepasje.

U betaalt voor het magazine €2,10. Daarvan is €0,90 voor de verkoper, de rest gaat terug naar het project. De Riepe is geen commercieel magazine; naast inkomsten uit verkoop worden middelen verworven uit sponsoring, subsidiëring, fondsen en advertenties. Eventuele meeropbrengsten zullen worden aangewend in het circuit van dak- en thuislozen.

Donateur worden?

Bel of mail naar het distributieadres voor meer informatie.

- Heeft u klachten over een verkoper? Noteer het pasnummer en bel naar het distributieadres.
- Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming vooraf van de redactie.

COLOFON

PROJECTBEGELEIDING WERKPRO

Antonie Grootenhuys

PROJECTBEGELEIDING STUDIO SPINLINK

Dominique Krauts

HOOFDREDACTIE

Dominique Krauts

EINDREDACTIE

Sofie Risamena

REDACTIE

Wietske Aupers
Rudy Vane
Robby Bakker
Maarten Vermeulen
Jim Smit
Nadien Janssen

Arnold de Meijer
Anna de Ruiter
Frits Croes
Annelies Romers
Rutger Wiechers
Tim Drenth

VORMGEVING

Dionne Hagedoorn

FOTOGRAFIE

Frits Blom
Wim Mijlof
Marieke Oldekerken
Suzanne Posthumus
Remco Meijer
Jim Smit

Marinus Hillenga
Lisa Niehuis
Jaap ten Hoove
Annet Ritsema
Bachir Benchagra

VASTE COLUMNISTEN

Gerard Lohuis
Wilma Bouma
Eddy Sikma
Lydia Tuijnman
Marieke Werkman
Niek Heidanus

Jaap Krol
Natalja Oosterbaan
Saffira Rijkee
Gerlinde Spaan
Dick Bijmolt

FOTOGRAFIE COVER

Marieke Oldekerken

STRIP

Teun Boulogne

PUZZEL

Luuk Kobes

ILLUSTRATIES

Paul Kimkes
Robby Bakker
Dionne Hagedoorn
Pim de Boer

DRUK

Van Liere Media, Emmen

MET DANK AAN

Leger des Heils voor het ter beschikking stellen van de distributiefaciliteiten, subsidiënten, donateurs en anderen die een bijdrage leveren aan de financiering van dit magazine. En niet te vergeten: de vele vrijwilligers en stagiaires zonder wie dit project niet draaiende kan worden gehouden.

SPECIALE DANK

Gaat uit naar alle verkopers, schrijvers en dichters uit de groep van dak- en thuislozen.

BEGELEIDING VERKOPERS

Eddy Posthumus

Jeffrey Visser

De Riepe is een uitgave van WerkPro.

REDACTIEADRES DE RIEPE

Protonstraat 6
9743 AL Groningen
06-1147 8111
redactiederiepe@werkpro.nl

DISTRIBUTIEADRES DE RIEPE

WerkPro Groningen
Eemskanaal NZ 32a
9713 AB Groningen
Tel: 050-5791818 (09:00 - 13:00 uur)
e-mail: riepe@werkpro.nl
website: www.deriepe.nl
bankrek. NL38INGB0685757617
t.n.v. straatmagazine De Riepe

WerkPro Leeuwarden
Tel: 088 066 31 80
e-mail: riepe@werkpro.nl

ISSN
2405-769X

WerkPro

Spin
Link

INHOUDSOPGAVE

ERVARINGSDESKUNDIGE IN DE ZORG

4

Jan is ervaringsdeskundige en werkt als zodanig bij het ForFACT-team Verslaving van het AFPN (Ambulante Forensische Psychiatrie Noord) in Groningen. Jan vertelt over zijn ervaringen en hoe hij die professioneel kan inzetten.

10

POSITIEVERE BEELDVORMING VAN DAK- EN THUISLOZE MENSEN

Dakloze mensen worden te vaak op dezelfde, negatieve manier in beeld gebracht. Dat vindt Kansfonds in Hilversum, een organisatie met als missie: een thuis voor iedereen.

MET PAARDENCOACHING ONTDEK JE WIE JE BENT

16

Voor Lina Reitsema (59) voelt het leven en werken met paarden heel vertrouwd aan: al van jongs af aan groeide zij op met paarden. Met paardencoaching voer je activiteiten uit met paard en mens.

20

EINDELIJK EEN EIGEN PLEK

Vijf dak- en thuislozen hebben afgelopen november hun intrek genomen in een vijftal containerwoningen op het Asser Stadsbedrijvenpark. Voor deze groep is het wonen in een woonwijk nog een stap te ver. Met elkaar proberen ze ervoor te zorgen dat de mensen het goed voor elkaar hebben.

Marieke Werkman

6

Gekkenwerk

7

Mea Sententia

8

Koken met een missie

9

Kunst op straat

14

Stop de tijd

15

Recht en krom

18

Jaap Krol

19

Mantelkat

22

Ronnie en Ronny

23

Kruiswoordcrypto

23

Horoscoop

24

Straatklinkers

25

Opvanginstellingen

27

De andere kant

28

Ervaringsdeskundige in de zorg

Door **Rudy Vane** Fotografie **Frits Blom**

Jan is ervaringsdeskundige en werkt als zodanig bij het ForFACT-team Verslaving van het AFPN (Ambulante Forensische Psychiatrie Noord) in Groningen. ForFACT staat voor Forensisch Functie Assertive Community Treatment. Jan vertelt over zijn ervaringen en hoe hij die professioneel kan inzetten.

‘Ik heb een periode van ongeveer veertien jaar gehad dat mijn leven ontwricht was en verslaving een rol speelde. Door die verslaving ben ik bijvoorbeeld zo’n twee jaar thuisloos geweest en heb ik andere problemen gehad. In een moeilijke periode heb ik een oudere man ontmoet die een positieve invloed op mij heeft gehad. Die man had zelf geen ervaring met verslaving, maar hij zei dat ik iets met mijn leven moest gaan doen. Ik had toen tijd om me te bezinnen, wat wil ik nu met het leven. Dat heb ik nooit geweten, maar ik wist wel wat ik niet meer wilde. Niet meer terug in de wereld van de verslaving. Dat is gelukt. Waar ik nu sta en waar ik toen stond is niet met elkaar te vergelijken. Zowel hoe ik er toen bij liep en hoe ik mezelf nu presenteer. Dat herstel is vanaf 2016 ingezet. Ik heb heel VNN (verslavingszorg) wel van binnen gezien. In de verslavingstijd heb ik een aantal heftige dingen meegemaakt waardoor mijn zelfbeeld, dat al niet best was, nog meer naar beneden ging. Ik dacht toen, wat moet ik nog meer meemaken om hiermee te stoppen. Mijn gezondheid was ook niet al te best, ik kreeg last van mijn longen omdat ik heroïne destijds rookte. Toen ben ik gaan spuiten, wel bij de needle exchange, dus met schone naalden. Daardoor ging mijn gezondheid vreemd genoeg wel vooruit. Ik ben tig keer door de ambulance opgehaald vanwege een GHB-overdosis. Daardoor kreeg ik ook druggerelateerde psychotische klachten, maar ik ben iemand die mentaal wel stabiel is.’

Studie Ervaringsdeskundigheid

‘Door mijn achtergrond heb ik school nooit afgemaakt, ik had dus geen startkwalificatie. Dat was wel nodig om de opleiding te kunnen volgen. Ik heb toen uitgezocht wat nodig was om daar te komen. Eerder was ik al begonnen met Nederlands en basiswiskunde. Toen wist ik nog niet van de cursus Ervaringsdeskundigheid, maar ik wist wel dat ik nog iets met diploma’s moest. Zo heb ik ook het VCA diploma behaald, het heftruck diploma en het BHV brevet.’

‘Toen kwam een vriendin met de opleiding Ervaringsdeskundige Zorg en Welzijn. Ik heb me daarin verdiept en werd steeds enthousiaster. Ik had een baantje en ben gaan sparen voor het collegegeld. Met een meerjarenplan heb ik daar naartoe gewerkt. Dat werd voor mij het nieuwe doel. Ze zeggen weleens dat ervaringsdeskundigheid niet gebonden is aan een diagnose, ik heb zelf geen ervaring met depressies of schizofrenie en zo. Ik heb wel psychoses gehad, maar die waren duidelijk druggerelateerd, dat is anders. Mijn ervaringskennis komt hier bij het AFPN samen. Eerst heb ik ook nog bij VNN Leeuwarden gewerkt als ervaringsdeskundige, daarna bij de polikliniek Jeugd, daar kon ik als ervaringsdeskundige niet zo veel. Een medestudent die al bij het AFPN werkte heeft mijn naam genoemd en ik ben op een oriënterend gesprek gekomen. Die klik was er direct en zo ben ik hier gekomen.’

Kwetsbaar

‘Ik ben gestopt met alle middelen, maar als ik zie dat iemand bezig is een spuit te prepareren of als iemand heroïne rookt, die specifieke geur, dan breekt het zweet me uit en moet ik weg uit die situatie. Het is weleens gebeurd dat ik na zo’n dag wakker werd met de smaak in mijn mond, zo zit dat in mijn systeem. Met speed of GHB heb ik dat niet, daar sta ik nu verder vanaf. Dat leer je tijdens de studie wel, wat zijn je kwetsbaarheden en hoe ga je daarmee om. De factor tijd doet wel wat me je, ik voel nu wel dat ik een maatschappelijk verantwoord leven heb opgebouwd. Ik kan mezelf nu iedere dag in de spiegel aankijken, zo van, wat ik vandaag gedaan heb daar kan ik achterstaan.’

Het werk

Jan houdt zich voornamelijk bezig met het herstel van de cliënt. Merkt Jan ook eerder als een cliënt gebruikt heeft en confronteert hij de cliënt daar ook mee? ‘Het is een bepaalde taal, ik denk dat ik het integreer in het gesprek. Het kan zo zijn dat ik dat tijdens het gesprek of aan het einde doe, maar soms is iemand al zo vaak onder invloed geweest dat ik het niet meer benoem. Ik schat dan in dat het niet meer relevant is op dat moment. Over het algemeen zie ik dit veel eerder dan collega’s. Ook de subtiele dingen pik ik eerder op. Als iemand flink gebruikt heeft en down zit, weet ik wat het is. Collega’s vragen dan wat er aan de hand is. Wat ik anders doe dan mijn collega’s, dat wordt ook geleerd op de opleiding, is dat ik naast de cliënt ga staan. Een ervaringsdeskundige is meer een vraagbaak voor de cliënt en de vertaler van het verhaal van de cliënt naar de collega’s. Maar ook andersom, het vertalen van het verhaal van de collega’s naar de cliënt. De kern van de zaak, vooral in het forensische kader, is dat de cliënt leert hoe hij ons, de hulpverleners, kan gebruiken, op wat voor levensgebied dan ook. Het gaat mij erom het onplezierige pakket dat de gedwongen hulpverlening is, zo plezierig mogelijk te presenteren. Als er in het behandelplan bijvoorbeeld staat: “U komt niet meer in contact met politie en justitie”, als je dat iets anders formuleert: “Ik probeer niet meer in contact met politie of justitie te komen”, dan klinkt dat heel anders. Die paar woorden kunnen veel verschil maken in de benadering. De benadering van de cliënt is de afgelopen jaren sowieso al flink veranderd, het dwingende is er meer afgegaan, het respect en de aansluiting bij de cliënt is veel prominenter aanwezig.’

Team overstijgend

‘Als ervaringsdeskundige kan ik team overstijgend aansluiten bij de cliënt en heb ik echt tijd voor de cliënt. Een casemanager heeft er administratieve taken bij die ik niet heb, daarom kan ik ook meer cliënten bezoeken. Als ervaringsdeskundige ga je aan de slag met je eigen ervaringskennis, daar ga je op inzoomen. Je zet je eigen ervaringskennis in voor het herstel van de cliënt. Herstel betekent hier dat je ondanks je aandoening een betekenisvol, zo tevreden mogelijk leven kan leiden.’ ‘Het mooiste is als de cliënt op een zeker moment in de spiegel kijkt en denkt “de mensen hebben vertrouwen in mij, ze geloven in mij”. Ze hebben weer zelfvertrouwen gekregen.’ ♦

MARIEKE WERKMAN

Illustratie **Robby Bakker**

De afgelopen dagen had ik een fikse griep. Na de coronacrisis was dit de eerste keer dat ik ziek was. Ik hoestte als een zeehond. Astma. Nadat ik het een weekend benauwd had gehad belde ik de doktersassistente. De dag erna kon ik bij de dokter terecht. In de loop van de dag knapte ik alweer op. Eigenlijk stond ik op het punt om de afspraak weer af te bellen. De huisarts had ik een aantal jaren niet gezien. De vorige keer was ik bij een collega voor een doorverwijzing naar een psycholoog. Ik volgde therapie voor depressieve gevoelens. Nu het beter ging was ik aan het solliciteren. Dat was stressvol. Mijn lichaam gaf signalen af dat ik het rustiger aan moest doen. Met vrienden sprak ik erover en bijna iedereen zei: 'Wees gewoon jezelf en vertel daarover niets tijdens een sollicitatiegesprek.' Een tante gaf het volgende advies: 'Laat die kwetsbaarheid gewoon thuis.' Alsof je tegen iemand die zijn arm heeft gebroken en net uit het gips is, zegt dat hij maar moet gaan handballen.

In de wachtkamer zat een handjevol mensen. De arts haalde me op. Het is een zachtaardige man. Ik vertelde dat ik het benauwd had en moeilijk kon ademen maar dat het nu eigenlijk alweer beter ging. Hij lachte en zei: 'Dat zal je dan net zien.' De man vroeg: 'Heb je het vaker benauwd gehad in de afgelopen maanden?' Ik antwoordde: 'Ja, in de zomer had ik 's nachts benauwd. Het leek op een paniekaanval. Gelukkig weet ik inmiddels wat ik moet doen om tot rust te komen. Ik ga een boek lezen om mezelf af te leiden.' Hij knikte begripvol. De man luisterde naar mijn longen en ik ademde in en uit. Ook werd mijn zuurstofgehalte en hartslag gemeten. De huisarts gaf aan dat hij een inhalator kon voorschrijven om een ontsteking aan de luchtwegen te remmen. Na het onderzoek nam ik plaats tegenover de dokter. Ik vroeg: 'Hoe gaat het hier in de praktijk? Kunnen jullie de drukte aan?' Hij glimlachte en zei: 'Ja, hoor. Alleen tijdens de pandemie was het organisatorisch een uitdaging.' Aan de wand hing een kleurrijk schilderij van de Martinitoren. Het deed me denken aan een werk van de Groninger Ploegkunstenaren. Ik wilde iets zeggen over de donkerte die er onderhuids soms nog is. Maar ik zweeg en keek naar de huisarts die verwoed een recept aan het typen was.

Gelukkig hebben kleine potjes elk hun eigen mooie, lieve eigenschappen en zijn ze niet alleen maar het product van hun ook-maar-wat-proberende ouders. Maar spiegelen kunnen ze als de beste. En daar breek ik me maar wat vaak het hoofd over.

GEK KEN WERK

Eenzaamheid

Door **Gerard Lohuis** Illustratie **Dionne Hagedoorn**

‘Ik ben hoogbegaafd en daardoor heb ik steeds problemen.’ Ik ben nog bezig mijn jas uit te trekken en Alfred deelt me alvast een oorzaak mee waarom ik vandaag bij hem langskom, ‘ook ben ik hoogsensitief en heb mensen snel door. Daardoor krijg ik steeds gedoe want mensen zijn soms zo kortzichtig, en daar erger ik me aan. Wat denk je dat jij voor mij kunt doen?’ Alsof ik het recept voor allerlei problemen op zak heb, zo wil Alfred weten of ik hem kan helpen bij de door hem zelf vastgestelde diagnose. Ik heb vooral behoefte aan zuurstof en even op adem komen na een sprintje op de fiets.

Het doet me denken aan mijn eigen naïviteit toen ik als jong hulpverlenertje, zo’n 42 jaar geleden, nogal overtuigd was van wat ik in de opleiding had geleerd. De oudere psychiater hoorde mijn enthousiasme aan waarin een hoopvolle oplossing lag verscholen om een hulpvrager met complexe problemen te helpen. De vrouw om wie het ging, werd steeds opgenomen en het lukte de behandelaars niet om de opnamen te voorkomen. Het was in een tijd waarin ik onderdeel uitmaakte van een team dat bezig was om beter contact op te bouwen met mensen om hen zodoende meer erkenning te geven voor hun lijden. Het idee erachter was dat ze dan beter met de hulpverlener zouden samenwerken. De psychiater van de kliniek was echter nog in een andere tijd opgeleid en dacht dat hij als deskundige beter wist hoe de vrouw geholpen moest worden. Het werd een stevig gesprek waarin de psychiater op zijn strepen ging staan en ik meedeelde dat hij uit het stenen tijdperk stamde.

Mijn eigen teamleider was het wel eens met de vernieuwende aanpak, maar vond het maar niets hoe ik respectloos met de psychiater was omgegaan. Waarbij ik me afvroeg wie er gelijk had. In het volgende teamgesprek met de psychiater, vertelde ik dat het me speet dat ik zo uitgevallen was. Tot mijn verbazing gaf de psychiater aan dat hij achteraf wel had genoten van mijn pit en dat hij het idee achteraf best de moeite van het proberen waard vond. Ik had mijn lesje geleerd want enig respect en goed luisteren bleek een onderdeel te worden die ik in mijn ontwikkeling goed kon gebruiken.

Alfred kijkt me uitdagend aan en verwacht niet dat ik hem kan helpen want hij is immers slim, zijn IQ blijkt 140 te zijn, en er is niemand die het beter weet dan hij. Ik vraag hem om iets meer te vertellen over de conflicten waar hij steeds tegenaan loopt. Het is alsof ik mezelf tegen de oude psychiater hoor praten wanneer Alfred over het ene na het andere conflict vertelt. Zelfs met zijn vriendin kan hij het nauwelijks volhouden en het blijkt dat zijn relaties meestal niet langer duren dan enkele maanden. Ik knik en vertel hem dat hij weinig begrip van anderen krijgt en dat moet hem eenzaam maken. Ik vraag hem of we het daarover kunnen hebben. Zijn tranen bevestigen dat deze diagnose misschien ook weleens zou kunnen kloppen.

Gerard Lohuis is sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT

Mea sententia

Door **Rudy Vane**

SPIEGELTJE SPIEGELTJE AAN DE WAND

Ik snap nooit zo goed waarom mensen uren voor de spiegel kunnen zitten om zich mooi te maken. Vinden ze zichzelf niet mooi genoeg dan? Of is het omdat anderen je mooi moeten vinden. Zelf gebruik ik de spiegel alleen als ik mijn haren kam en bij het scheren (wat ik af en toe doe als de baard te lang wordt). En na het tandenpoetsen omkijken of er geen tandpasta in mijn baard zit.

Er is een tijd geweest dat ik helemaal niet in de spiegel wilde kijken. Ik had een vervelende periode achter de rug waarin dingen waren gebeurd waar ik niet trots op was (en ook nooit zal zijn). In de spiegel keek ik naar die rotkop die ik haatte. Ik begreep niet dat andere mensen wel naar mij konden kijken en zeiden dat ik een aardige man was. Hoezo aardig? Kijk je wel goed. Jij ziet toch diezelfde rotkop? Ik had een heel laag zelfbeeld en had moeite om met complimentjes om te gaan. Toch was dat precies wat ik nodig had. Waardering voor wie ik was en wat ik kon. Weer geloof krijgen in mezelf. Het heeft een aantal jaren geduurd voor ik dat geloof in mezelf terug had. Dankzij een langdurige psychiatrische behandeling en aardige therapeuten, merkte ik dat ik wel wat te bieden heb. Ik zie dat mensen oprecht blij zijn als ik ze ergens mee kan helpen. Stukjes die ik schrijf worden gelezen en ik krijg complimentjes voor mijn artikelen. Computerprogramma's die ik maak worden gebruikt en om meer gevraagd. Daar groei ik van. Waardering is zo belangrijk. We vergeten dat weleens, het is zo vanzelfsprekend wat anderen doen, maar iedereen wil toch graag horen dat ze het goed doen.

Als ik nu in de spiegel kijk zie ik een heel andere Rudy dan voorheen. Ik zie geen rotkop meer, maar gewoon een normaal mens met zijn goede en minder goede kanten. Ik kan nu wel begrijpen dat mensen die mij ontmoet hebben mij omschrijven als een aardige en vriendelijke man. Behalve natuurlijk als ik een wat minder humeur heb, maar dat hebben we allemaal weleens, of niet?

KOKEN MET EEN MISSIE

Culinair versieren

Door Lydia Tuijnman

Een spiegel, het thema van dit nummer, staat in de culinaire wereld voor een saus die glad uitgevloeid op een bord ligt. Daarop wordt het eigenlijke gerecht uitgesteld. De culinaire spiegel wordt niet zelden versierd met een woeste reuzenhandtekening geschreven met een stroperige balsamicosaus, waarvoor de kok speciale knijpflesjes heeft gehaald bij de groothandel. Pogingen om te lezen wat hij schreef lopen vaak op niets uit. Op het gerechtje rusten tenslotte vaak drie bieslooksprietten lukraak als mikado, maar dat is schijn. Natuurlijk, het uiterlijk van een maaltijd is heel belangrijk. Als iets er kleurloos en ongeïnspireerd uitziet heb je het bij veel eters al op voorhand verloren. Maar als ik tv-koks met pincetjes in de weer zie, krijg ik de neiging om ze een mep met een ingevet wafelijzer te geven.

Maak of koop falafelballetjes, 4 of 5 per persoon. Pitabroodjes heb je ook nodig, per persoon eentje. Bak de balletjes in de koekenpan en bak de broodjes volgens de instructies in de oven. Maak een knoflooksaus door yoghurt (10% vet) te mengen met wat vers gesnipperde knoflook, breng op smaak met olijfolie, versgemalen zwarte peper en zout. Leg een paar lepels knapperige witte koolsla op de onderste helft van het versgebakken en opengesneden broodje. Rol de warme balletjes liefderijk in dit nestje. Bestrooi met wat verse koriander of platte peterselie, niet al te fijn gehakt. Wat ringen van een rode ui doen hier ook iets moois, qua kleur én smaak! Wat feta en wat schijfjes kerstomaat erover kunnen ook zeker geen kwaad. Maak op de helft van de borden een strakke halve maan van chilisaus, daarin een halve maan knoflooksaus, dit alles bestrooid met snippertjes van het groene kruid en (optioneel) wat komijnzaadjes. Vlij de broodjes op de nog lege helft van de borden en geef een fikse slinger aan de etensbel.

POSITIEVERE BEELDVORMING van dak- en thuisloze mensen

Door **Wietske Aupers** Fotografie **Marieke Odekerken**

Dakloze mensen worden te vaak op dezelfde, negatieve manier in beeld gebracht. Dat vindt Kansfonds in Hilversum, een organisatie met als missie: een thuis voor iedereen. Foto's tonen vaak een oude man, met plastic tassen met kleding bij zich, slapend op een bankje in het park, vaak ook nog omringd door bierblikjes. Terwijl de groep die te maken heeft met dakloosheid, veel diverser is. Kansfonds bedacht daarom de actie: '#Zo wil je toch niet gezien worden?' De organisatie deed dit samen met een groep jongeren, de achterban van Straat Consulaat in Den Haag, belangenbehartiger voor dakloze mensen.

Medewerkers van beide organisaties zetten foto's van zichzelf op social media in oncharmantere situaties: moe, net wakker, onderuitgezakt, brak na een avondje stappen, zich afvragend: zo wil je toch niet gezien worden? In de hoop dat mensen dan gaan begrijpen dat iemand die dakloos is dat ook niet wil. Willem van Sermondt (33) is programmeur bij Kansfonds en houdt zich voornamelijk bezig met het programma *Alle jongeren een thuis*. 'Iedereen heeft recht op een dak boven zijn hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef om erbij te horen', zegt Willem. 'Er zijn nog te veel mensen die dat niet hebben, bijvoorbeeld ex-gedetineerden en ongedocumenteerden. Maar ook dakloze jongeren vormen een groep die vaak over het hoofd wordt gezien.'

Anders denken en handelen

Kansfonds financiert initiatieven om deze mensen een plaats in de maatschappij te bieden, onder andere projecten waarin jongeren geholpen worden met schulden. En ze zetten soms zelf programma's op, bijvoorbeeld *Alle jongeren een thuis*, een project dat dakloze jongeren praktische ondersteuning biedt en probeert de beeldvorming over deze groep, positief te beïnvloeden. En dus recent de actie over beeldvorming in media. 'We kijken bij alles: "Hoe kunnen we op een andere manier denken en handelen?" We zien dat jongeren voortdurend te maken hebben met verkeerde beeldvorming en dat frustrert. Vaak zie je in de media een heel mooi verhaal over hoe je het vertrouwen van dakloze jongeren kunt winnen en dan plakt de beeldredactie er een stigmatiserende foto naast. Sommige beelden zijn echt menonwaardig.'

Sommige beelden zijn echt menonwaardig

Diverser beeld

Kansfonds, Straat Consulaat en Het Beelddepot stellen daarom foto's beschikbaar die daklozen op een realistischer manier in beeld brengen. Het Beelddepot is een organisatie die, evenals Kansfonds, strijdt tegen stigma's over dak- en thuisloze mensen. De drie organisaties willen laten zien dat de groep daklozen veel breder is dan vaak getoond wordt. Onder andere vrouwen en jongeren, mensen uit Oost-Europa en Noord-Afrika komen te weinig in beeld. En er is weinig aandacht voor economisch daklozen. 'Zij hebben geen verslavingsproblematiek of psychische problemen, maar verliezen een thuis door bijvoorbeeld een scheiding en slapen dan eens bij die vriend, dan bij een andere of in een auto. Hen zie je niet op dat bankje liggen, maar ze zijn wel dak- of thuisloos!'

Geen herkenning

De manier waarop daklozen op dit moment in beeld worden gebracht heeft volgens Willem twee negatieve gevolgen: 'Mensen herkennen zichzelf niet als dakloos, ook al hebben ze geen huis. Daardoor kloppen ze niet aan bij hulpinstanties. Vooral jongeren vragen vaak geen hulp. Ik sprak jongeren die geruime tijd op verschillende plekken verbleven en daarna in de maatschappelijke opvang terecht kwamen en tussendoor een nacht op straat verbleven. Die zeggen "Ik ben niet echt dakloos geweest". Maar als je geen volwaardige huisvesting hebt waar je kan blijven wonen, heb je een probleem. Het is dan verrekke moeilijk om te werken, studeren of een leven op te bouwen! En ten tweede: de beeldvorming draagt niet bij aan het zoeken naar oplossingen van het probleem dakloosheid. Je ziet bijvoorbeeld dat er vaak heel negatieve reacties in de buurt zijn als mensen geherhuisvest worden.' Willem zou redacties willen oproepen eens te kijken bij de foto's van

het Straatconsulaat en Het Beelddepot, en ze vragen ook te letten op bijschriften. ‘Het helpt als er bij de foto’s iets staat dat op neutrale wijze vertelt wat de situatie is die op het beeld staat. Bijvoorbeeld “Dit is de nieuwe kamer van de jongere uit het interview” als je schrijft over een jongere die net een nieuw onderdak heeft gevonden.’

Oplosbaar probleem

Maar er is toch ook een grote groep die het heel zwaar heeft, kampt met verslavingsproblematiek en op dat bankje moet slapen en daardoor vervuilde kleding heeft? En verdient die niet ook alle aandacht? ‘Ik ben er helemaal niet op tegen als er een verschrikkelijk verhaal gepubliceerd wordt en daarbij beelden staan waarop dat getoond wordt. Ook dat verhaal mag verteld worden. Alleen zou het fijn zijn als er meer diverse beelden getoond worden. Wij hopen dat met onze actie een positiever beeld van dak- en thuisloze mensen ontstaat en mensen gaan beseffen dat dak- en thuisloosheid een probleem is dat je op kunt lossen. Dakloosheid zou niet mogen voorkomen, het moet en kan worden uitgebannen

We vroegen Willem Sermondt wat hij vindt van de beeldvorming in De Riepe:

‘Al bladerend door vijf recente edities van De Riepe valt mij de diversiteit aan mensen en verhalen op. Ik zie mannen, vrouwen, een transgender persoon, jongere mensen, oudere mensen. Ik zie verschillende huidskleuren en leefsituaties. Als je de verhalen niet leest zie je meestal niet of de persoon op de foto dak- of thuisloos is. Soms wel. Precies zoals de realiteit van dak- en thuisloosheid in Nederland. De gezichten zijn ook divers: ze zijn vrolijk soms droevig, krachtig soms kwetsbaar.

Het is niet mijn wens om elk woord of elke foto te wegen, maar wat ik als hoofdredacteur zou doen: spreken over dak- en thuisloze mensen in plaats van daklozen. Volgens mij is het belangrijk altijd de menselijkheid te benadrukken. Met de term dakloze reduceer je iemand onbedoeld tot de leefsituatie waarin hij of zij verkeert’. ♦

Riepefotograaf Marinus Hillenga:

‘Als ik mensen fotografeer voor De Riepe probeer ik altijd zoveel mogelijk de persoon in zijn omgeving te fotograferen, zodat de foto het verhaal weergeeft. Als iemand er wat slordig uitziet en die persoon wil daar zelf nog graag wat aan doen, geef ik hem de tijd daarvoor. Zo niet, dan kan ik hem of haar altijd nog vanuit een bepaalde hoek fotograferen, zodat die persoon er wel beter uitziet. Als de geïnterviewde

onherkenbaar in beeld gebracht wil worden dan, fotografeer ik hem of haar met de rug schuin naar me toe, zodat je nog wel de contouren van het gezicht ziet. Dat oogt vriendelijker. Als de foto gemaakt is, laat ik deze zien aan de gefotografeerde en mag die aangeven of hij/zij akkoord gaat met het resultaat.’

Riepefotograaf Frits Blom:

Wat mij is opgevallen en daar moet ik de redactie van De Riepe complimenteren dat de personen die ik voor mijn camera krijg een doorsnee uit de samenleving vertegenwoordigen, verschillende leeftijden, nationaliteiten en geaardheden. Bij dak- en thuisloze mensen is het soms wel moeilijk om toestemming te krijgen voor het maken van een foto. Veel van de personen die ik mag fotograferen voor De Riepe hebben een bewogen leven achter de rug en dat heeft ze getekend waardoor je hele karakteristieke koppen krijgt. Dat vind ik prachtig om daar foto's van te maken. Je moet er vooral op letten bij het maken van de foto's, maar ook met de nabewerking dat diegene gelijk te herkennen is en het een mooie foto wordt.

Riepefotograaf Wim Mijlof:

Foto's van dakloze mensen kunnen alleen aangeduid worden als dakloos wanneer er met de desbetreffende persoon gesproken is. Een willekeurige foto van iemand die in oude kleding loopt of er ongewassen uitziet is per definitie nog geen dakloos iemand. Mensen die op straat bedelen of uit een vuilnisbak voedsel halen vallen daar ook onder.

Het beeld van aan lager wal geraakte mensen is meer op zijn plaats dan dakloze mensen.

Een interview zal dus het antwoord op deze vraag beantwoorden en daarom zal je degene op de foto als mens en de daarbij behorende feiten kunnen (moeten) fotograferen.

KUNST OP STRAAT

De beelden van Jentsje Popma

Door **Eddy Sikma** Fotografie **Jim Smit**

Eind september 2022 is Frieslands oudste kunstenaar overleden. De 101-jarige leeftijd heeft hij net niet bereikt. Niettemin leeft hij voort in zijn werk. Geboren in 1921 is hij, na een begin in Rotterdam, afgestudeerd aan de kunstacademie (Rijksacademie) te Amsterdam. Pal na de oorlog vestigde het jonge gezin, Jentsje en Jo Popma, zich in Leeuwarden. Jentsje was glazenier, maar zeker ook beeldhouwer. Het beeld van Anne Vondeling, de PvdA voorman, aan de Leeuwarder Nieuwestad, is van zijn hand. Even verderop aan de Westerplantage staat het beeld van Piet Paaltjens, het pseudoniem van François Haverschmidt, dichter en predikant. Meerdere muurreliëfs heeft Popma ook gemaakt voor scholen en instellingen. Met name in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw was hier budget voor. Daarnaast was Popma docent aan de Groninger kunstacademie Minerva. Beeldhouwen en met name boetseren, was zijn specialiteit.

Toen hij zijn pensioen bereikte op 65-jarige leeftijd, heeft hij het schilderen, van met name landschappen, weer opgepakt. En hier kennen wij hem van de kenmerkende Friese en Noord-Groninger landschappen, maar ook heeft hij een serie werken gemaakt van het Drentse Oranjekanaal dat van Smilde naar Emmen loopt.

Popma was betrokken bij het landschap, ook bij de teloorgang ervan. Hij zag zijn werk als een opgave om de mensen te wijzen op de gevolgen van de zure regen, de verrommeling en de vervuiling van het landschap. Tegelijkertijd wees hij op de schoonheid en belangrijkheid hiervan. Het kenmerkende van dit alles, de karakteristiek. Zijn slotserie betrof de dijken, de dijk die ons tegen het water beschermt.

Jentsje Popma heeft tot zijn 100e levensjaar thuis gewoond, daarna is hij naar een bejaardenwoning in Greunshiem gegaan. Zijn werk was in Noord-Nederland bekend. Voor Friesland gold hij als een van de meest bekende kunstenaars uit de naoorlogse tijd.

DE POT VERWIJFT DE KETEL

Door **Saffira Rijkee**

‘Nee er is niet echt een bom ontploft, maar zo lijkt het wel.’

M'n jongste dochter (7) heeft nog weleens moeite met uitdrukkingen. Ze schrikt er soms zelfs van, zoals laatst, toen in het sprookje *De rattenvanger van Hamelen* stond: ‘... de gemeenteraad brak zijn hoofd’. Waarna ik haar moest uitleggen dat de gemeenteraad niet het hoofd van de rattenvanger brak, maar geen oplossing wist te bedenken voor de rattenplaag.

Die bom is ontploft in de slaapkamer van de jongste en haar zus. En niet eenmalig, nee, het is een terugkerende bom. Gemiddeld ontploft ‘ie zo’n drie keer per week denk ik. Er is niet tegen puin te ruimen. En daar foeter ik over. Terwijl ik me een weg baan door de hoop was op de grond in de badkamer. En ’s avonds de stapel boeken en tijdschriften, papieren en schoolwerk aan de kant schuif om de tafel te kunnen dekken. Dat ze niet zoveel achter haar iPad moet zitten, zeggen vriend en ik vaak tegen dochter (10) met onze telefoon in de hand. Of, erger nog, met onze blik op het scherm.

‘Weet je hoe jij eruit ziet als je boos op ons bent mama?’, zegt jongste dochter op luide toon als we een saucijzenbroodje zitten te eten in een HEMA-restaurant in Groningen. ‘Zo!’, is dochter van 10 haar voor. Ze spert haar ogen en neusgaten open en imiteert mijn boze stem. Ze lachen samen en ik lach mee, terwijl ik probeer ze wat zachter te laten praten over mijn meer beschamende momenten.

’s Avonds schaam ik me echt, als ik mijn meisjes op hun stapelbed boos tegen elkaar hoor praten op precies dezelfde manier als ik mezelf soms hoor praten.

Ik zeg wel altijd sorry. Zij ook.

Op bezoek bij oma-oma houdt jongste dochter de hele tijd haar overgrootmoeders hand vast als we een eindje wandelen met de rolstoel. ‘Ze heeft hele koude handen’, zegt ze bezorgd, en ze legt haar kleine handje op oma-oma’s oude hand.

Gelukkig hebben kleine potjes elk hun eigen mooie, lieve eigenschappen en zijn ze niet alleen maar het product van hun ook-maar-wat-proberende ouders. Maar spiegelen kunnen ze als de beste. En daar breek ik me maar wat vaak het hoofd over.

STOP
DE
TIJD

MET PAARDENCOACHING ONTDEK JE WIE JE BENT

Door **Anna de Ruiter** Fotografie **Frits Blom**

Voor Lina Reitsema (59) voelt het leven en werken met paarden heel vertrouwd aan: al van jongs af aan groeide zij op met paarden. Samen met haar vriendin zaten ze op hun twaalfde bij een ponyclub en leerden daar letterlijk met beide benen op de grond te staan.

Lina vertelt dat ze regelmatig de slappe lach kreeg, want je viel er ook weleens vanaf natuurlijk, maar de liefde voor het paard bleef altijd bestaan.

Verbinding met de dieren

Lina deed de opleiding post-HBO paard en hulpverlening. Zij werkte in 2007 als zorgverlener bij een zorgboerderij en paardencoaching was toen nog niet zo bekend. Ze begon met paardrijden met kinderen op woensdagmiddagen en ontdekte dat er veel vraag was naar echte verbinding met de dieren. Er ontstond een groepje van 4 à 5 kinderen en het eerste contact tussen hen en de paarden was al snel gelegd. Zo gaandeweg kreeg Lina samen met haar vriendin en collega Gesina Smilda het idee om Paard Nabij paardencoaching op te gaan zetten in Tolbert.

Paard als spiegel

Met paardencoaching voer je activiteiten uit met het paard. Je staat of loopt naast het paard. Als coach observeer je wat er gebeurt. Het gaat er niet om of iemand iets goed of fout doet, er wordt besproken wat je gedrag met het paard doet. Paarden worden ingezet als coachspiegel voor mensen: paarden leven in de natuur vaak in een kudde en hebben het vermogen om op afstand aan te voelen wat er in een mens omgaat. Het bijzondere aan paarden is dat zij geen onderscheid maken tussen mens of dier. Als ze opmerken dat iemand pijn heeft dan zijn paarden in staat om dat te spiegelen. Zo realiseert men een veilige plek: stressklachten worden op deze manier makkelijker losgelaten.

Verwonderingsproces

Lina's grootste drijfveer is het ontstaan van een verwonderingsproces, vooral in de paarden zelf. Als coach zijnde kan zij de reacties van de paarden vertalen naar de persoon toe. De paarden zijn het belangrijkste, want als zij zich niet fit voelen dan heeft dat natuurlijk direct invloed op de kinderen. Kinderen zijn uitermate kwetsbaar en vragen ieder hun eigen aandacht. Het paard waar het kind een band mee krijgt, geeft het meer zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen. En voelen waar sta ik en wat is goed voor mij staan hierin centraal. Het liefst werkt Lina in een-op-een-sessie, 'ze worden letterlijk even gedragen', zegt ze. 'Wij werken veel met kinderen die een moment in hun leven kennen waarbij extra ondersteuning nodig is. Met paarden omgaan is fijn, je kunt met ze knuffelen, je kunt erop rijden. Zo kunnen ze voelen dat het goed is zoals ze zijn.'

Stappenplan

Paard Nabij werkt met een stappenplan. Bij aanvang zit men vaak in een moeilijke periode, ook kinderen zitten soms niet lekker in hun vel. Men geeft signalen af naar het paard toe en het paard voelt dit en geeft respons. Zo kun je kijken wat hun proces is en waar ze op dat moment staan. Aan de hand van dit stappenplan kunnen de coaches afstemmen op ieder individueel kind of volwassene. Zo was er een keer een meisje bij wie de problemen niet heel groot waren,

maar dat wel hulp nodig had: knuffelen met paarden kan in zo'n geval heel goed werken. Emoties kunnen omgezet worden in gedrag en regelmatig hoort Lina later hoe het met betreffende persoon gaat. Door feedback heeft ze steeds meer kennis en ervaring opgedaan. Hun eigen proces staat hierin centraal: waar de een meerdere sessies nodig heeft is een ander wellicht gebaat bij een enkele. Het paard neemt door de energie-uitwisseling spanningen over en men komt zo beter in contact met zijn eigen energie en gevoel. Wij mensen zijn geneigd ons gevoel te veel te onderdrukken: het paard neemt blokkades over en dan is de uiteindelijke impact groter.

Verbinding zoeken

Lina werkt ervaringsgericht en kijkt en luistert goed naar het individu. Wat heeft iemand extra nodig en in samenwerking met het multidisciplinair team zoekt zij verbinding: wat zegt bijvoorbeeld de psycholoog daarover om zo tot een op de persoon afgestemd stappenplan te komen. 'We werken met een intervisieteam (leren met vakgenoten van vragen en problemen uit de dagelijkse praktijk). Wat is in een bepaalde situatie handig om te doen?'

Toekomstdroom

Op de vraag of Lina een toekomstdroom heeft antwoordt zij met een glimlach: 'Eigenlijk is elke dag een droom. We leven in het hier en nu. Momenteel vriest het buiten en is het een prachtige sfeer, daar genieten wij enorm van. Verder mogen wij veel praktisch werk doen, ook als het regent of stormt. De stallen schoonmaken, de dieren voeren en borstelen zijn dagelijkse activiteiten die bij dit werk horen, altijd in verbinding met de paarden.' Haar grootste droomwens is het aanschaffen van een Spaans paard, een Andalusiër. Dit ras is afkomstig uit de streek rond Sevilla, in Andalusië en is een eeuwenoud paardenras.

We gaan naar buiten en zien de stallen (helemaal in Spaanse stijl) waar de paarden verblijven.

Heros, een Groninger ruin, is 23 jaar oud. Dan is er Geste, een merrie van 6, Didan, een bruine ruin van 10 en Travel, een grote vos van 13. Deze dieren hebben alle vier hun unieke karakters en dat is uitstekend voor de mensen die paardencoaching krijgen. ♦

**Eigenlijk is elke dag
een droom. We leven
in het hier en nu**

Kijk naar jezelf

Door **Dick Bijmolt**

Mijn zoon is bij ons op bezoek. Hij loopt stage in een vestiging van een zorginstituut niet ver hier vandaan. Er woont een leuke doelgroep. Mensen met een verstandelijke beperking, verder enigen met uitbehandelde psychiatrische problemen en enigen met niet aangeboren hersenletsel. Een dergelijke mix is vrij ideaal om in de zorg je start te maken. Je leert van allen wat, als je daarvoor openstaat. Het gesprek met hem ging over een vrijdagmiddag op een groep. Hij had daar dienst, in zijn eentje begreep ik, dus voorkomende problemen kwamen in de eerste plaats voor zijn rekening. Het probleem kwam die middag in de vorm van koeken.

‘Zullen we de koeken pakken’, zei de wat gezette vrouw naast hem op de bank. De koeken waren eerder in de week gekocht en lagen nu in de kast waar de begeleider de sleutel

van had. ‘Volgens mij is de afspraak dat we de koeken pas ’s avonds bij de koffie eten’, antwoordde mijn zoon. ‘Nee hoor, we kunnen ze eten wanneer we willen’, reageerde de vrouw. Dit verschil van mening ging zo nog even door en onder de druk van de vrouw en aangeschoven trawanten, bezweek mijn zoon en werden de koeken genuttigd. Dit gebeuren kwam de rest van het team ter ore en werd algemeen afgekeurd. Regels zijn regels en hier werd ernstig inbreuk op gemaakt.

Bij mij roept het de vraag op, wie heeft die koekregel gemaakt. Als die gemaakt is door het instituut door het team daar, dan vind ik dat discutabel. Want van wie zijn die koeken, wie betalen ervoor? In dit geval kreeg die vrouw en de anderen hun zin. En ze hadden een beginnende begeleider in zijn hemd gezet. Ze zullen vast wel geweten hebben hoe andere teamleden hierover dachten en dat hij in de problemen zou komen. Maar waarom houdt een team vast aan wetmatigheden. Om de controle te houden, gemakzucht, veiligheid? Dat heb ik al zo vaak gezien in mijn werk. Begeleiders die regels volgen, controle willen hebben. Met sleutelbossen, het teken van hun macht, rammelend over de gangen lopen. Juist een onbenulligheid als deze kan aanleiding zijn iets van groepsdynamiek op te starten. Om af

te komen van het gegeven dat mensen op zo'n groep als onbekenden voor elkaar, langs elkaar heen leven. Om betekenis te geven aan jou als individu en zodoende de kwaliteit van leven te verhogen.

In dit geval ontstond er wel iets van een groepsgesprek, maar het resultaat bracht de groep niet echt verder. In mijn ideale plaatje heb je regelmatig groepsgesprekken. De groep bepaalt waar het over moet gaan, een begeleider begeleidt het proces. Afspraken schrijft een bewoner op een groot papier die aan de muur komt te hangen, dat is voor iedereen duidelijk. Mocht dan alsnog iemand aan de afspraak willen tornen, dan moet dat ter sprake komen in een volgend gesprek. Een dergelijke aanpak vergt van begeleiders een meer open houding, minder directief. En dat je naar je eigen handelen kunt kijken, jezelf de spiegel voor kunt houden.

Demonstreren

Ik heb niet vaak gedemonstreerd en voel er ook niet veel voor om de schade in te halen. Toen in de jaren tachtig de grote demonstraties tegen kruisraketten werden gehouden, was ik teveel in conclaaf met mezelf over hoe het moest met die kernwapens. Mijn directe omgeving hielp me ook niet aan een duidelijk standpunt, want vanuit de overtuiging dat het CDA stond voor het CDA, werd wapenbeheersing benaderd vanuit de gedachte dat al die delicate evenwichten tussen de mensen gehandhaafd moest blijven. Behoorlijk ingewikkeld dus. Bovendien zaten veel lakens sinds 1965 nog als uitzet in de verpakking, voor als er een tekort aan lakens zou zijn. Ik moest het dus niet in mijn hoofd halen bij deelname een exemplaar open te vouwen en te bekladden met teksten als 'Yankee go home!' of 'Rus in de keuken? Geef hem koffie!'

Eenmaal student in Groningen werd ik in het najaar van 1990 gemaand mee te demonstreren tegen de aanstaande invasie van Amerika in Irak. Saddam Hoessein was in de zomer buurland Koeweit binnengevallen, een aanval die president George Bush Sr. niet pikte. Ik vond het allemaal erg lastig om naast bier drinken en MTV kijken ook nog na te denken over de toestand in de wereld, maar was volwassen genoeg om het weinig aanlokkelijke toekomstperspectief van een snelle escalatie in de Golfregio serieus te nemen. Lopen dus.

Groot was mijn verbazing toen ik in de Oude Ebbingestraat door allemaal punkminnende en dreadlocks dragende hondenbazen werd geëscorteerd, die vol vuur 'PALESTINA, KOERDISTAN, VRIJ, VRIJ, VRIJ!' riepen. Ook al was ik amper 20 jaar, de relatie tussen Koeweit, Palestina en Koerdistan ontging mij. Het was gewoon niet de afspraak, zodat ik me begon te generen in zowel de Oude Ebbingestraat, de Spilsluizen als de Oude Boteringestraat. Eenmaal in een café kon ik bepaald niet genieten van de nabetrachting, die was bedoeld om saamhorigheid te stimuleren.

Tegenwoordig is demonstreren weer in, maar anders dan toen wekken veel thema's waarover wordt gedemonstreerd bij mij wrevel op: tegen coronavaccinaties en voor meer liefde, dat is net zo leugenachtig als 'Rus in de keuken? Geef hem koffie!'. De bedenker van deze slogan dacht waarschijnlijk dat je met dit stukje landverraad de wereldvrede kon bewerkstelligen, maar volgens mij wist hij diep in zijn hart dat hij geen idee had wat hij bedoelde. Gênant gewoon.

JAAP KROL

EINDELIG EEN EIGEN PLEK

Door **Robby Bakker** Fotografie **Frits Blom**

Vijf dak- en thuislozen hebben afgelopen november hun intrek genomen in een vijftal containerwoningen op het Asser Stadsbedrijvenpark. Voor deze groep is het wonen in een woonwijk nog een stap te ver. Het Leger des Heils, WerkPro en Actium willen met dit project voorkomen dat deze mensen op straat moeten leven. De woonvoorzieningen liggen pal achter de opvang en inloopvoorziening Kommarin.

‘De woonunits zijn bedoeld voor dak- en thuislozen voor wie de stap naar zelfstandig wonen nog te groot is’, legt Tjip Schotanus uit, werkzaam bij Kommarin. ‘Samen met het Leger des Heils hebben we een aantal personen uitgekozen om de units te bewonen. De persoonlijke begeleiding die zij ontvangen wordt vooral door het Leger des Heils geregeld. Overdag krijgen de bewoners opvang en daginvulling bij ons. Met elkaar proberen we ervoor te zorgen dat de mensen het goed voor elkaar hebben en dat ze geholpen worden op de momenten dat zij het nodig hebben. We zijn enorm trots op dit project.’

Prikkelarme omgeving

De containerwoningen zijn voorzien van een wc, douche en keukenblok. Zonnepanelen op de daken maken de behuizing duurzaam. Tevens hebben de bewoners beschikking over zowel een slaap- als huiskamer. Er zullen tuintjes worden aangelegd en een hekwerk worden geplaatst. ‘Deze mensen kunnen nog niet in een gewone wijk wonen’, vertelt Tjip. ‘Ze hebben een prikkelarme omgeving nodig. Ze werken hier met de juiste steun aan hun herstel. Het doel is om een zelfstandig leven op te bouwen zodat ze zich staande kunnen houden in de samenleving.’

Een veilige plek

Paula Rudolph van Kommarin, begeleidt onder andere de bewoners van de containerwoningen: ‘Ieder mens heeft recht op een warme, veilige plek. Het is belangrijk om er voor deze mensen te zijn, om ze dat beetje waardigheid te geven. Ik merk vaak dat het zelfbeeld heel laag is, maar iedereen is uniek, iedereen is bijzonder. Dat is iets wat je ook moet weergeven in Kommarin. Afgezien van opvang en daginvulling, bieden wij eveneens een luisterend oor, respect, waardering en gezelligheid aan.’

Communicatie is essentieel

Het is de bedoeling dat de containerwoningen vijf jaar blijven staan. Tjip: ‘Het Leger des Heils heeft de supervisie. Samen houden we de boel op een goede manier bij. We weten alles van elkaar, goede communicatie is immers essentieel.’ Door deze nauwe samenwerking zijn er vrijwel nooit problemen met de bewoners. ‘Ze waarderen de vrijheid die ze hebben enorm’, legt Paula uit. ‘Plus het wederzijdse respect dat er tussen beide partijen is zorgt voor een makkelijke en hartelijke omgang’.

Leuke tijden

‘Je wilt ervoor zorgen dat de mensen met plezier een dag verder zijn’, vertelt Tjip. ‘We bieden hen - naast opvang en daginvulling - van alles aan. Voor elk probleem proberen we een oplossing te vinden. Daarnaast kunnen ze voor een minimaal bedrag een tosti of een papao kopen, een keer in de week wordt er gefrituurd.’

Paula is een project begonnen om kleding voor de dak- en thuislozen te regelen: ‘We hebben veel nieuwe jassen en schoenen ingekocht met het doel om ze uit te delen. En vergeet de sheltersuits niet.’ Ook met de feestdagen wordt er doorgewerkt. ‘Dat zijn leuke tijden’, vertelt Paula. ‘We maken er met z’n allen echt een feestje van. Ik vind het heerlijk om bijvoorbeeld met Kerstmis te werken. Dan straalt je hart. Om te zien dat je toewijding zo ontzettend gewaardeerd wordt. Dat is het grootste cadeau dat je kunt krijgen’, besluit Paula met een glimlach. ♦

**We maken er met
z’n allen echt een
feestje van**

C-Wappies

Door **Wietske Aupers** Illustratie **Pim de Boer**

Rinus is een rooie kat van een jaar of 15. Ze woont samen met een mensenvrouw met schizofrenie en een angst-dwangstoornis. In De Riepe beschrijft ze wat het betekent om mantelkat te zijn.

Wappies is tegenwoordig de term voor mensen met complottheorieën. Mijn vrouwtje heeft moeite met wappies. Nou denk je misschien: dan is ze de enige niet, maar zij vindt het vooral lastig om haar houding te bepalen, omdat ze zelf psychotisch is. Ze denkt dus allemaal dingen die volgens normale mensen en normale katten niet waar zijn. Over corona bijvoorbeeld heeft ze ook psychotische gedachten, maar ze doet wel een zelftest bij klachten en laat zich altijd vaccineren. Van mensen die dat niet doen, vraagt ze zich steeds af: moet ik boos zijn, omdat ze voor anderen het risico op corona vergroten of moet ik medelijden hebben, omdat het in feite lotgenoten zijn? Ik heb zelf ook moeite met c-wappies. Dat staat voor cat-wappies en is de term voor katten met complottheorieën. Sommige wappies denken dat als je gevaccineerd wordt tegen corona er eigenlijk een chip in je arm geprikt wordt waarmee de overheid je gangen kan nagaan. C-Wappies hebben vergelijkbare gedachten, maar die gaan meestal niet over corona. Ja, bijna alle katten denken dat de kans klein is dat wij het krijgen, maar dat is een gedachte waar zelfs mensenartsen het mee eens zijn.

Maar cat-wappies hebben ook zo'n theorie over een chip in je lijf. Ze hebben wel meer recht van spreken dan wappies, want er worden daadwerkelijk chips in ons geïmplant. Ik heb er zelf ook een. Hij was bedoeld om het elektronische kattenluik open te kunnen krijgen. Nee, het is niet van te voren aan mij gevraagd, maar het was best prettig want katten zonder chip of met een andere chip konden er zo niet in. Konden ze niet in mijn huis plassen en hoefde ik geen tegenplasjes te doen!

Toen het elektronische kattenluik niet meer werkte bleef de chip in mijn nek zitten. Toch nog handig, want ik sta er ook mee geregistreerd bij de dierenarts. Als ik verdwaal, iemand vindt mij en die persoon brengt mij naar een asiel of een dierenarts, dan kunnen ze scannen of ik een chip heb en dan staat mijn adres in een systeem. De chip is in mijn lijf geplaatst lang voor corona, toch denken c-wappies, die dat mensenverhaal over een chip hebben gehoord, nu plotseling dat de dierenarts die gegevens kan gebruiken om mijn gangen na te gaan. Straks staat de dierenarts gewoon bij je op de stoep, heb ik al gehoord. Maar ik zou het best prettig zou vinden als de dierenarts gewoon langs zou komen. Hoef ik niet steeds in dat ellendige mandje.

In liefdevolle herinnering Rinus 9-6-2007 - 23-12-2022

Kruiswoordcrypto

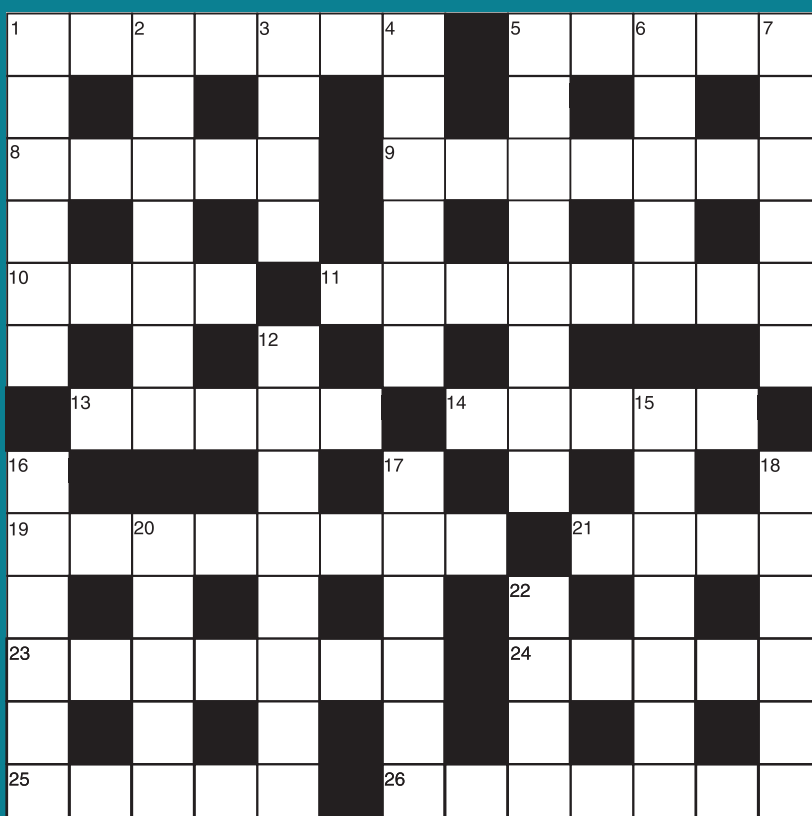
Door **Luuk Kobes**

Horizontaal

- 1** Arm maar bekeerd knaagdier
5 Een uurtje in de file
8 Italiaanse voedingsstof
9 Waddeneiland **10** Karakter
11 Creatuur **13** Bouwstof
14 Bewonderde figuur
19 Ontmoetingsplaats
21 Afgelopen en voorbij
23 Waterverfschildering **24** Meisje
25 Visdiefje **26** Met uw welnemen

Verticaal

- 1** Hoofd van de wielerploeg
2 Noodvoorraad in de dug-out **3** Advies
4 Bewustzijnsvernauwing
5 Kun je tegenkomen in de woestijn
6 Heden ten dage
7 Vruchten van een palmboom
12 Prutten en brommen
15 Oorlogssituatie **16** Over een poosje
17 Explosief karaktertrekje
18 Kleurcombinatie
20 Oefenstuk voor viool of piano
22 Het edele deel

HOROSCOOP

Illustratie Paul Kimkes

Weegschaal 24 september-23 oktober

Je bent overwegend licht in de omgang, maar van binnen zwaarmoedig. Stel je open om connectie te vinden met een geliefde. Soms is alleen al het benoemen van akelige emoties een enorme opluchting, en ook voor de ander is het fijn als je je kwetsbaar opstelt.

Schorpioen 24 oktober-22 november

Ik heb ooit een man de Yogi Drink van het gezicht van (hopelijk) zijn kind zien likken bij de supermarkt. Dit was nog walgelijker dan het idee dat ze in China soep maken van kikkers. Je bedoelt het waarschijnlijk goed, maar houd deze maand een beetje rekening met de effecten van je gedrag op de omgeving.

Boogschutter 23 november-22 december

Het leven is geen schaakbord. En al was het dat wel, je bent geen grootmeester, dus hou op met plannetjes maken en manipuleren. Laat de dingen wat meer hun eigen loop nemen en je zult merken dat het voor jou bevrijdend zal werken.

Steenbok 23 december-19 januari

Het is tijd om voor jezelf te kiezen. Je hebt lang genoeg rekening gehouden met de gevoelens en meningen van anderen. Koop een elektrische gitaar of leer tapdansen. Doe iets waar jij plezier van hebt en de burens wat minder.

Vissen 19 februari – 20 maart

Hallo? Ben je er nog? Je bent wel erg ver afgedwaald in een binnenwereld. Het begint een beetje zorgelijk te worden. Probeer de goede lessen van je spirituele uitstapjes nu in de tastbare wereld een plek te geven. Stel duidelijke grenzen naar anderen toe, maar wees eerlijk en beleefd.

Ram 21 maart – 20 april

Nee! Ze zit niet met je te flirten, die glimlach staat in de functieomschrijving van de kassière en is niet speciaal voor jou bestemd. Voor jou is stabiliteit nu belangrijker en die vind je niet bij een kassa-meisje van net negentien jaartjes jong.

Stier 21 april – 20 mei

In China maken ze soep van kikkers. Doe deze maand geen dingen waar je tegenop ziet. Als alleen al de gedachte aan iets een gevoel van afgrijzen opwekt, doe dan iets anders. Is het iets wat echt moet gebeuren? Schrijf 't dan op een papier voor volgende maand en praat erover met anderen.

Tweelingen 22 mei – 21 juni

Als je door het glas fiets, kun je je enorm gaan zitten opfokken, maar je kunt ook ergens stoffer en blik vandaan halen en het opruimen. Blijf deze maand positief en oplossingsgericht. Zo kun je anderen van dienst zijn en dat zal wonderen doen voor je gemoedstoestand.

Kreeft 22 juni – 21 juli

Je sociale netwerk begint te lijken op het oostfront van de Tweede Wereldoorlog. De troepen zijn ondervoed, onderkoeld en de moraal is ver te zoeken. Probeer niet altijd voor iedereen de redder uit te hangen, je hebt soms maar een paar echt goede vrienden nodig.

Leeuw 24 juli – 23 augustus

Probeer deze maand vooral te luisteren. Er dreigt een confrontatie die je niet had aan zien komen. Schiet niet in de verdediging, maar luister zorgvuldig en wees dankbaar voor de mening van de ander. Je bent wijs genoeg om kwade intenties te kunnen zien voor wat ze zijn.

Maagd 24 augustus – 23 september

Ja hoor! Ze heeft een oogje op je. Je kunt vijf keer op een dag boodschappen bij haar afrekenen, maar je kunt haar ook mee uit vragen. Je bent dan misschien wel twintig jaar ouder, maar je hoeft ook niet meteen te gaan trouwen. Doe eens gek met een kassa-meisje van net negentien jaartjes jong.

Waterman

20 januari – 18 februari

Corona is grotendeels achter de rug en we zullen nooit weten of de Illuminati erachter zat of niet. Zet je aluminium hoedje af en accepteer de verantwoordelijkheid voor je eigen leven. Als je je argwaan opzij schuift zal je waardevolle nieuwe vriendschappen kunnen sluiten.

OOG IN OOG

Door **Tim Drenth** Fotografie **Lisa Niehuis**

‘Wat zeg jij tegen jezelf als je in de spiegel kijkt?’, met deze vraag én een spiegel onder de arm, ging onze videoredactie de straat op om mensen te interviewen. Voor sommige geïnterviewden was het eerst even ongemakkelijk om antwoord te geven terwijl ze zichzelf

in de spiegel bekeken. Desalniettemin vertelden ze al snel eerlijke, ontroerende en inspirerende verhalen.

Wat valt je nu op aan jezelf?

‘Nou, dat het beter met me gaat dan voorheen.’

Leg eens uit?

‘Ik was wat zwaarder geworden door een tumor in mijn hoofd en dat is bijna over. Ik begin weer magerder te worden. Ik vind mezelf er gezonder uitzien dan een jaar geleden.’

Wat is je wens voor het komende jaar?

‘Dat het nog beter gaat, dat zijn de prognoses ook. Het gaat nu goed. Ik ben hier nu op bezoek met mijn dochter. Gelukkig zijn de prognoses positief voor het komende jaar.’

Wat wil je tegen jezelf zeggen?

‘Ga zo door. Je komt er wel.’

Waar de een bemoedigende woorden sprak, was de ander strenger voor zichzelf. De antwoorden liepen over het algemeen behoorlijk uiteen. Sommigen zagen in hun uiterlijk bijvoorbeeld verschil ten opzichte van een tijd geleden en anderen merkten juist minder verandering op.

Wat valt je nu op aan jezelf?

‘Dat ik me al een tijdje niet geschoren heb en dat ik dat misschien eens moet doen. Dat ik donkere kleren draag, passend bij het weer. Anders dan dat is er weinig veranderd in de afgelopen jaren.’

Wat is je wens voor het komende jaar?

‘Ik heb geen specifiek doel. Mijn doel van vorig jaar was om

uit te zoeken welke stappen ik vooruit wil gaan zetten. Ik ben momenteel niet aan het studeren.’

Wat wil je tegen jezelf zeggen?

‘Duw jezelf tot het uiterste en neem niet de makkelijke weg.’

Straatinterviews

Bent u benieuwd geworden naar meer? Ga naar onze social media kanalen om de straatinterviews van deze maand met het thema Spiegel te bekijken. U kunt daar ook de voorgaande straatinterviews vinden van de afgelopen maanden.

DE RIEPE BUSINESSCLUB

De bedrijven in dit overzicht ondersteunen De Riepe. Wilt u als bedrijf ook bijdragen? Dat kan, neem gerust contact met ons op: **050-5791818 (09:00-13:00 uur)**.

Aksion

Als de zon, tekentherapie
Bike Centre Dik, Groningen
Dagblad van het Noorden, (NDC mediagroep)
De Huismeesters, Groningen
Digno BV, Haren
Doesburg autoverhuur, Groningen
Dunk
Forum Groningen
Gemeente Groningen SoZaWe
Groningen Seaports
Groninger Kredietbank
Kluzzenbedrijf Jan
Kompas Zuidlaren
Lotus uitvaart, Thesinge
Metaware BV, Groningen
Mamamini Helpman

Bewindvoering en inkomensbeheer
Tekentherapie, opleiding en begeleiding
Van ventiel tot helm
Nieuws uit Groningen/Drenthe
Woningcorporatie stad Groningen
Informatietechnologie
Van sjorband tot aanhangwagen
Deskundigheid in de geestelijke Gezondheidszorg
Boeken, films en events
WIJ is dichtbij
Havendienstverlening
Sociale hulpverlening
Veur putjederij in en omt hoes
Specialist in financiële zorgverlening
Uitvaartverzorging en -begeleiding
Cloudoplossingen managementsystemen
Goededoelenkringloop

New Nexus, Tynaarlo
Noback Ingenieursbureau, Groningen
Noorderlink, Groningen
Noorderpoort, Groningen
Old Burger Weeshuis, Leeuwarden
‘t Oortje Sieraden, Groningen
Praktikos, Assen
Preventief Veiligheidsdiensten BV, Groningen
Rijschool Gerald, Peize
Rottinghuis aanemingsbedrijf BV, Groningen
Schaap Strafrechtadvocaten, Groningen
Schilders de Vries, Groningen
Stichting Terwille, Groningen
Tandartsenpraktijk De Verbetering, Groningen
Verslavingszorg Noord Nederland, Groningen
Willem Rietman Interieur Tynaarlo

IT consultancy- en adviesbureau
Techn. natuurk. berekeningen en ontwerpen
Vacatures Noord Nederland
Beroepsonderwijs in Groningen/Drenthe
Ontwikkelen op sociaal, cultureel gebied
Oorbellspecialzaak
Trainingsbureau
Gastvrij beveiligen
Auto- en motorrij school
Allround bouwbedrijf in het Noorden
Strafrechtadvocatuur
Sterk in duurzaam ondernemen
Vrij van verslaving
Gezond begint in de mond
Perspectieven bieden
Meubilair op maat

Volgende maand in De Riepe:

Dubbele Schaamte

Menstruatiearmoede. Een beetje vreemd woord misschien, het betekent dat je geld moet uitgeven aan maandverband dat je eigenlijk niet kunt missen.

En verder:

- Van optimist naar 'cynist'
- There Will Be Light

Deze zal verschijnen rond
1 maart 2023

Oplossing puzzel van pagina 23

Nu ook op social media

 @de_riepe @deriepe

Scan mij!

OPVANGINSTELLINGEN

GRONINGEN

GRONINGEN

Dagopvang
Leger des Heils
Kostersgang 28
9711 CX Groningen
tel. 050-312 36 60
Dagelijks van 12.00 – 17.00 uur

Open Hof
Spilsluizen 5
9712 NR Groningen
tel. 050-312 21 22
ma t/m vr. 10.00 – 12.00 uur
zo t/m vr. 19.30 – 21.00 uur
Zondagavondviering om 18.45 uur

Twaalfde Huis
Eemskanaal Noordzijde 32a
9713 AB Groningen
tel. 050-579 78 45
Ma t/m vr. 9.30-16.30 uur

Beschermde Wonen (Vast&Verder)
Damsterdiep 267, 9713 EE Groningen

24-uurs opvang
Algemene opvang
Van Heemskerckstraat 75
9726 GH Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

Hoendiephuis voor jongeren
Noorderstationsstraat 88
9717 KR Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

Wonen Schoolstraat
Woonvoorziening (Beschermd wonen)
Schoolstraat 11
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

LIMOR woonvoorziening Hiddemaheerd
Hiddemaheerd 112
9737 KX Groningen
tel. 0900-4857545
058-215 16 94, www.limor.nl

Nachtopvang
Schoolstraat 9
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl
dagelijks 21.00-10.00 uur
zon- en feestdagen van 21.00 tot 11.00 uur
Aanmelden en binnenkomen om te kijken
of er plek is kan vanaf 21.00 uur tot 23.00
uur. Ook kun je maandag t/m vrijdag tussen
10:00 uur en 11:00 uur aan de Schoolstraat 3
langskomen om je aan te melden.

APPINGEDAM
LIMOR woonvoorziening
Vangnetvoorziening Cornelis Albertsstraat
Cornelis Albertsstraat 7
9901 EJ Appingedam
tel. 0900-4857545
www.limor.nl

HOOGEZAND
Wonen Hoogezand
Mansholtstraat 1-a
9602 SB Hoogezand
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

VEELERVEEN
Reïntegratie-centrum
De Spetse Hoeve
Spetsebrugweg 4
9566 TK Veelerveen
tel. 0597- 541 341

VEENDAM
24 uren opvang
LIMOR Woonvoorziening
Burgemeester Bosscherstraat 10
9641 NG Veendam
tel. 0598-615111
www.limor.nl

LEEK

Crisisopvang Leek
Oldebertweg 61
9351 PC Leek, tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

WINSCHOTEN
Dagbesteding Werkpro
Papierbaan 60
9672 BH Winschoten
tel. 059-743 3004

DRENTHE

ASSEN

Kommarin
Maatschappelijke Opvang voor
dak- en thuislozen Assen
Havenkade 16
9403 AH Assen
tel. 088-8393381

Openingstijden:
Dagopvang:
ma t/m vr 10:00-15:00 uur
Nachtopvang:
dagelijks 21:00-09:00 uur

Leger des Heils
Kortdurende opvang en beschermd wonen
Maria in Campislaan 257
9406 JG Assen

EMMEN

Dagopvang
Leger des Heils
Verlengde Spoorstraat 11
7811 GA Emmen
tel. 0591-658 233
Geopend ma t/m vr. 10.30-16.30 uur

Leger des Heils opvang Emmen
Weerdingerstraat 204
7822 BK Emmen
tel. 088-065 22 40

Leger des Heils
De Breehof - Beschermd wonen
Zijtak Westzijde 125
7833 BE Nieuw-Amsterdam

HOOGEVEEN

Dagopvang
Beukemaplein 14
7906 AK Hoozeveen
ma tm vr. 10.30-16.30 uur

FRIESLAND

DRACHTEN

Wonen Drachten
Stationsweg 118
9201 GS Drachten
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

LEEWARDEN

Dagopvang
Leger des Heils
De Tuinen 32
8911 KE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
geopend 10.00-16.00 uur
(woensdag 12.00-16.00 uur)

DAC Leeuwarden
Zuidergrachtswal 15-16
8933 AD Leeuwarden
tel. 0591-648 261
geopend 10.00-16.00 uur
www.wender.nl

Algemene Opvang
Nieuweweg 3
8911 LK Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

d' Ambacht

Cornelis Trooststraat 48
8932 BR Leeuwarden
tel. 058-299 99 30
dambacht@werkpro.nl

Huis voor Jongeren

Huizumerlaan 101
8934 BE Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Zorgopvang

J.H. Knoopstraat 2
8933 GS Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Hoekstersingel

Hoekstersingel 51-53
8922 AM Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Bonifatiusplein

Bonifatiusplein 19
8911 JT Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Nachtopvang

Oostergoweg 1 (Wirdumerpoort)
8911 MA Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Aanloophuis Leeuwarden

Bagijnestraat 36
8911 DR Leeuwarden
tel. 058-212 72 37
www.aanloophuisleeuwarden.nl

LIMOR Crisisopvang en woonvoorziening de Kei

De Kei 5
8918 AR Leeuwarden
tel. 0900-485 7545
www.limor.nl

ENGWIERUM

Leger des Heils
Beschermd Wonen
Fjellingsreed6
9132 EN Engwierum

BURGUM

Crisisopvang Burgum
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Burgum
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

HEERENVEEN

Aanloophuis de Brege
Herenwal 2
8441 AZ Heerenveen
0513-625 926
www.aanloophuisoerdebregel.nl

SNEEK

Sociaal Pension Sneek
Lemmerweg 53
8606 AA Sneek tel. 0591-648 261
www.wender.nl

De Herberg

Vier kamers voor dak- en thuislozen,
verblijf maximaal 2 maanden
Kloosterdwarsstraat 3
8603 AG Sneek
Herbergtelefoon: 06-235 415 65

LIMOR Crisisopvang

Gonggrijpstraat
Gonggrijpstraat 9
8607 BD Sneek
tel. 0515-43 08 12
www.limor.nl

Vijf keer zoveel Riepes als normaal!

Door **Wietske Aupers** Fotografie **Dominique Krauts**

‘Hieper de Pieper, koop De Riepe!’ De stem van Sabina Likumahua schalt over het Linnauesplein. Ze helpt vandaag Riepe-verkoper René bij de Jumbo aldaar, om zijn kranten aan de man te brengen. Ze staat zelf op de cover. Met haar stichting Ik Trakteer helpt ze mensen die onder de armoedegrens leven. Maar ze wilde graag nóg meer doen. En daarom helpt ze vandaag René. ‘Ik doe dit om aandacht te vragen voor alle Riepe-verkopers, zodat zij wat extra’s kunnen verdienen met de feestdagen.’ Bijna al het geld dat ze samen verdienen is voor René. Een paar tientjes die mensen gedoneerd hebben zonder dat ze er een blad voor hoefden te hebben, gaan in een enveloppe en dat gaat aan het eind van de dag naar René’s collega bij de Lidl aan het Wielewaalplein. Want Sabina zou het liefst iedereen helpen en René gunt zijn collega van harte een deel van het succes.

Sabina stapt actief op mensen af om te vragen of ze een Riepe willen kopen. Vriendin Monique helpt een handje mee. En er is veel interesse. Sabina’s stichting helpt mensen uit de hele stad en is gehuisvest in de Oosterparkwijk in Groningen. Veel mensen kennen daarom René of Sabina, of beide. ‘Ik ben vaste klant bij René’, vertelt een jonge vrouw, ‘en Sabina ken ik ook al heel lang. Ze doet goed werk. ‘t Is een toppertje!’ Een wat oudere vrouw zegt, ‘een fijn initiatief.’ René vertelt dat hij normaal gesproken op een zaterdag 10 Riepes verkoopt. ‘Dat vind ik dan wel mooi, maar vandaag willen we er 50 kwijt of eigenlijk 53, want ik heb er nog 3 over van gisteren.’ Het lijkt wel goed te komen, want de twee zijn om 10:00 uur begonnen en om 11:15 uur is al de helft verkocht. Aan Sabina zal het in elk geval niet liggen. Ze klimt zelfs op de Jumbo-vrachtwagen om aandacht te vragen voor dit mooie blad. René staat het lachend aan te zien en verkoopt ondertussen zelf natuurlijk ook. ‘Ze is aardig bezig’, zegt hij over zijn assistente van vandaag. ‘Zo’n hulp wil je zeker elke dag wel?’ vraagt een vrouw op een scooter tegen hem. Het is koud en omstreeks 12:00 uur begint het te sneeuwen, maar het tweetal laat zich niet uit het veld slaan. En dan, om 13:55 uur, is het zover: de 53e Riepe van vandaag is verkocht! René en Sabina zijn los! ‘Ik vond het fantastisch, echt ongehoord!’, zegt René. ‘Leuk toch?’ zegt Sabina nuchter. Ze gaat het enveloppe met geld voor René’s collega bezorgen.